

Verklaring vertrek Frouke van Dam Donderdag 13-11-2008.

Ik dank de raad voor de tijd die mij is gegund om een afgewogen besluit te nemen en om hierover een verklaring af te leggen. Gaat u gerust achterover zitten want het gaat even duren. En nu kan niemand mij interrumpen dus neem ik het er ook maar even van. Een aantal van u kan ik overigens gelijk geruststellen want ik zal niet op de persoon spelen of zoals mij gevraagd is niet natrappen.

Zo'n vraag kan alleen maar komen van iemand die niet goed snapt hoe ik in elkaar steek of waar ik voor sta. Staat u mij toe u rond te leiden in mijn werkelijkheid en hoe ik deze werkelijkheid beleef. Een kijkje in mijn keuken zo u wilt.

Laat ik beginnen met de boodschap. Sommigen nemen daar een lange aanloop in maar ik houd van duidelijkheid. Alsof eerst omstandig uitleggen een vervelende boodschap verzacht. Ik verzoek u mijn ontslag te aanvaarden. Ik weet eigenlijk niet eens of je het zo zegt, maar u begrijpt me wel. Ik kan niet anders dan tot dit besluit komen, na het besluit van de VVD fractie om niet langer deel te uit willen maken van de coalitie.

Voor de goede orde, ik ben hier mede verantwoordelijk voor. Als het dan toch moet gebeuren, laat het dan nu maar gebeuren, heb ik de fractie verzocht. Er wordt blijkbaar toch ook nog wel eens naar mij geluisterd.

Daadkracht daar had ik behoefte aan en helaas voor mij betekent dit dat ik het veld moet ruimen. Quick en dirty gelukkig, want voor mij liever geen zachte heemeesters. Wonden zijn er inmiddels genoeg. U begrijpt, het gaat niet over de brandweerellende. Dat is niet het bluswater maar de vlam geweest.

Op de consequenties die dit voor mij persoonlijk heeft zal ik later terugkomen. Maar eerst even dit.

Ik heb de invoering van het dualisme mee mogen maken -als antwoord op het ongewenste politieke gekonkel -, om de politiek dichter bij de mensen te brengen en om belangenverstrengeling tegen te gaan. Helaas in plaats van hier wat aan te doen hebben wij een dilemma geïntroduceerd. Immers kaderstelling, controle en uitvoering zijn losgeknipt. De fractie en de wethouder hebben onderscheiden verantwoordelijkheden en hoeven zich niet meer voor elkaar in te zetten. Dat laatste mag natuurlijk wel, maar het is nu geoorloofd van een wethouder aangeschoten wild te maken als dat beter uitkomt.

Begrijp mij niet verkeerd. In theorie is het duale stelsel een fantastisch model. Helaas is de praktijk een -10. Het is u bekend hoe ik denk over de moeilijke rol van een raadslid. Enerzijds behoort tot deze rol het besturen op hoofdlijnen anderzijds is hij volksvertegenwoordiger. Je moet van goede huize komen om hier niet in een conflicterende spagaat te komen en een politiek na te jagen van soundbites, oneliners en opportunisme.

In mijn analyse komt de lastige duale praktijk hoofdzakelijk voort uit het feit dat de politiek een enorme profileringsdrang met zich meebrengt. Alles wordt hieraan ondergeschikt gemaakt. Vier jaar is maar een korte tijd. En zo kan het gebeuren dat binnen coalities vorm wordt gegeven aan een eigen oppositie. Voor de geïnteresseerde luisteraar ik bedoel dit in het algemeen en niet specifiek. Zo kan het zijn dat burgerbetrokkenheid verwordt tot clientilisme en dat belangenverstrengeling verward wordt met betrokkenheid bij de samenleving. Het electoraal gewin is vanzelfsprekend een hele belangrijke drijfveer. In vier jaar tijd moet er immers gescoord worden en snel een beetje. Dit kan leiden tot opportunisme. Het resultaat is zoiets als het volgen van een dieet -ik ben een grootgebruiker en dito ervaringsdeskundige -en dan een keertje zondigen. Het plezier is van korte duur, de spijt helaas langdurig.

Deelname aan een coalitie maakt het allemaal nog complexer. Dan moet je ook nog rekening houden met je medespelers. Dat is heel erg lastig, als kunnen niet hetzelfde is als willen. Daar komt nog eens bij dat iedereen een eigen interpretatie heeft van rollen die gespeeld moeten worden en ambities die een verborgen en soms openlijke agenda vormen.

Voor een College is het moeten besturen binnen de gegeven kaders helder. Daarbuiten is het moeilijk. Dan wordt het op eieren lopen. Zeker als collegebesluiten leiden tot partijpolitieke scoringsmogelijkheden. Als daar de krenten in de pap moeten worden gevonden voor een enkele partij levert dat onderlinge spanningen op. Waarom wordt er niet meer gekeken of geprofileerd binnen de bereikte resultaten van de coalitie? Waarom tegenstellingen zoeken en die dan natuurlijk vinden binnen die resultaten? Waarom kan een coalitie niet vooral trots zijn op wat gezamenlijk wordt bereikt?

Laat ik er geen doekjes om winden. Dit College is zeer actief en behaalt veel resultaten IK ben trots op mijn collega's en dat zouden meer mensen moeten zijn. Er is een koers uitgezet waarbij moeilijke beslissingen genomen moeten worden, die soms ingrijpende gevolgen hebben voor onze samenleving.

We nemen die verantwoordelijkheid en maken binnen het democratische collegiale proces natuurlijk ook fouten. We zijn bereid dit te erkennen en er zelf op in te grijpen. We stellen ter discussie wat voorgaande Colleges hebben laten gebeuren. We komen veel tegen en we kunnen helaas niet alles aanpakken, want ook het college heeft te maken met beperkingen.

De periode van vier jaar geeft tijdsdruk en is gelijktijdig zo oneindig. We willen graag besturen, maar wat als dit slechts in de waan van de dag gebeurt. De wat langere termijn staat bij de raad niet altijd in het centrum van de belangstelling. Het ontwikkelen van een visie is bijna vies. Dat moet het College er -met beperkte middelen -maar even bij doen. En zo kan het gebeuren dat er ad hoc besluiten genomen worden voor het korte termijn gewin. Dat noemen dan daadkracht.

Stokpaardjes worden bereden, de hanen kraaien en een resultaat wordt afgedwongen. De macht moet rollen Nu heeft macht over het algemeen een nare bijmaak en is het iets waar we het liever niet over hebben. Toch moeten we niet ontkennen dat het een

factor van belang is. Hoe je er mee omgaat daar gaat het natuurlijk om. Als het wordt afgedwongen leidt het tot frustratie. Als je het claimt leidt het tot tegenwerkingen en verongelijkheid.

Politiek is een delicaat spel. En in dit alles speelt communicatie een cruciale rol. Te weinig communicatie leidt tot wantrouwen te veel misschien tot minder daadkracht. Mijn antwoord hierop is: Luister naar elkaar en breng begrip op voor de positie van de ander. Kijk welke weg je samen kunt gaan in plaats van in alle oraties de bevestiging van je eigen vooroordeel te horen. Een self fulfilling prophecy zo u wilt.

Voorzitter

De VVD heeft een liberale grondslag. Verantwoordelijkheid en vrijheid binnen de kaders van de democratie dat zijn de kern begrippen waarom ik mijzelf liberaal noem. Een volkspartij omdat het individuele belang ondergeschikt is aan het algemeen belang. Ik ben een voorstander van polderen, zelfs inclusief de discutabele uitkomsten zoals we die kennen. Ik prefereer dit boven polarisatie. Tegenstellingen mogen en moeten er zijn, maar je kunt elkaar alleen vinden op de overeenkomsten.

Ik ben er heilig van overtuigd dat het belonen van het goede meer effect heeft dan het bestrijden van het kwade. Dat wil overigens niet zeggen dat dat laatste niet moet gebeuren. Ik wil maar zeggen wie goed doet goed ontmoet. Als dit niet het uitgangspunt is vervallen we in het overschreeuwen van elkaar in plaats van elkaar te versterken. Je mobiliseert daarmee negatieve energie en komt daarmee in een neerwaartse spiraal als het gaat om samenwerken en het boeken van concrete resultaten.

In onze samenleving leggen we steeds meer de vinger op wat er niet goed gaat en klagen ach en wee. We vervallen in een steeds verder ingrijpen van overheidswege en slaan de plank steeds weer mis. We professionaliseren ons kapot en bureaucratiseren tot grote ergernis van burgers en roepen vervolgens om het hardst dat we de politieke kloof willen dichten. De overheid heeft zich ontwikkeld van verzorgingsstaat tot verzorgstaar. Er kan immers van alles misgaan en dat moet de overheid voorkomen. We maken niet de keuze om verantwoordelijkheid te leggen bij diegene die ook de verantwoordelijkheid kan nemen voor eigen gedrag en houding. We laten achteroverleunen, spreken er niet op aan, nee we zijn op weg een overneemheid te worden.

Voorzitter,

Al het voorgaande is van belang om te kunnen begrijpen hoe ik mijn eigen rol in de politiek zie. Mijn drijfveren liggen in het algemene belang, in het gaan voor een nieuwe politiek. Een politiek waarin macht hebben niet hetzelfde is als machtsdenken. In het verdienen van vertrouwen en respect, in het wisselen van argumenten en de bereidheid om elkaar ruimte te geven, van elkaar te leren en te gaan voor de inhoud en de vorm daaraan ondergeschikt te maken. Dat is de koers die ik met behulp van vele VVD'ers heb mogen inzetten toen ik werd gekozen tot lijsttrekker voor de VVD. De toenmalige denkkraft in de actieve politiek van de VVD -ik denk daarbij vooral aan Hans Visser 't

Hooft en Fokko Andringa -was gericht op het versterken van onze partij door in te zetten op inhoud en verandering. Er was niet alleen het kunnen, er was vooral het willen. We hadden het leuk in de fractie en groentjes als wij waren Peter, Rinus we hielden elkaar vast, trokken samen op en luisterden naar elkaar... Ik dacht dat het goed zat tussen ons

Hoe vaak hebben de toenmalige coalitie fractievoorzitters niet om de tafel gezeten om te investeren in het vinden en behouden van de overeenkomsten. Ik kijk er met plezier op terug. Ook op de momenten waarop het niet zo leuk was, want ik heb er onvoorstelbaar veel van geleerd. Vooral waar een wil is is een weg. Weet je nog Wim Jan de motie van treurnis, weet je nog Joop ons etentje met Leo en ons vuur, weet je nog Dirkjan onze deal? Tja Robert, het werken aan een solide basis, je zou er haast nostalgisch van worden. Het duurde lang eer jullie mij durfden te vertrouwen en het spijt mij met terugwerkende kracht als ik dat in jullie ogen alsnog zou hebben geschonden.

Ook als wethouder heb ik mij een slag in de rondte gewerkt. Ook hier gold in het begin een periode van heel veel investeren in het winnen van vertrouwen. In het overbrengen van mijn overtuiging dat ik de deskundigheid van allen om mij heen wilde inzetten voor het doel en niet voor mijn persoonlijk te behalen VVD resultaat. Dat de verantwoordelijkheid moest worden genomen door hen bij wie de kennis en kunde ligt. Dat de regiegemeente een gemeente is die werkt aan het realiseren van doelen, waarbij de gemeente als partner meewerkt en geen zaken afdwingt. Ik geloof heilig in samenwerking.

Dat is ook mijn belangrijkste persoonlijke drijfveer geweest. In mijn periode als politiek leider heb ik ervaren hoe leuk het is om in een team te werken. Tot die tijd was ik in mijn werkzame leven vooral op mijzelf aangewezen. Als lid van B&W hebben we de klus ook als team opgepakt. FF wennen aan elkaar, ongelooflijke woordenwisselingen, vreselijk veel lol een geweldige en leerzame tijd. Collega's In het begin hebben jullie denk ik vooral aan mijn betrokkenheid moeten wennen. Ik heb al vaak in mijn leven moeten aanhoren dat ik mij de dingen niet emotioneel moet aan trekken, dat het niet persoonlijk bedoeld is. Nou dat heb ik vele malen geprobeerd. Het is denk ik toch een karaktertrek die ik maar niet kan afleren... Want als ik ergens voor ga dan is dat voor meer dan 100%. En als iets niet lukt dan leg ik het al snel bij mezelf neer. Dan had ik het beter moeten doen. Wel heb ik op een goed moment de keuze gemaakt om mij te beperken tot die onderwerpen die ook daadwerkelijk binnen mijn invloedssfeer lagen, puur lijfsbehoud...

Ik dank vooral Rene die mij dit heeft doen laten inzien. Als mijn vaste vervanger en oude rot in het vak heeft hij mij vele malen de ruimte gegeven om te razen en voorzien van goede meestal 'blauwe' adviezen. Zijn humor geeft veel lucht. Overigens heb ik bij al mijn collega's meer dan collegiale steun en deskundigheid ontmoet, ik was de groenste en gezien de omstandigheden de meest kwetsbare. Ik dank jullie in het bijzonder voor het geduld en in het in mij gestelde vertrouwen. Overigens de prachtige bos bloemen die ik van jullie heb mogen ontvangen -dank daarvoor -bewijst eens te meer hoe moeilijk het is om veranderingen door te voeren. Acht jaar ben ik al bezig om duidelijk te maken dat mijn tweede naam begint met een M(arinus) en niet met een N(ico). Ik sta helaas nog steeds te boek als F.N. van Dam Scholten in plaats van F.M..

Bij mijn aantreden als wethouder heb ik kennis gemaakt met een ambtelijke organisatie waar ik vaak van de ene in de andere verbazing ben gevallen. Maar zo is er in elke organisatie wel wat, afhankelijk van het referentiekader van de kijker.

Bij de ambtenaren met wie ik van doen heb gehad, was er ondanks vele tegenwerpingen de wil om er met mij aan te gaan trekken, duwen en sleuren. Het kunnen was veelal de beperking. Ik dank "mijn 'clubje ambtenaren voor hun inzet en hun verbaasde blikken als ik weer eens iets uit de hoge hoed toverde... Verder beperk ik mij hier tot een quote van Ben Verwaaijen die zei dat als een wethouder gaat verdedigen wat de ambtenaren willen, kunnen, doen of laten het tijd wordt om op te stappen. Zover was ik nog lang niet Mijn fractie jammer genoeg wel.

Ik kan niet anders dan opstappen uit mijn job als het college niet langer gesteund wordt door mijn achterban. De brandweerperikelen kosten mij m'n kop en ik hoop niet ook nog mijn rieten dak zoals geopperd is. We weten allemaal dat het een aanleiding is om een andere koers te gaan varen en wel een heel belangrijke aanleiding. Maar in mijn ogen verliest de VVD haar betrouwbaarheid als coalitiepartner.

De handreiking van de coalitiepartijen en het College is rigoureuus verworpen en er is gekozen voor het meest verstrekkende gevolg. Dat is wel zo consequent. Een andere weg had ook bewandeld kunnen worden -zoals Dick van Norel zo treffend opperde - maar wie weet hoe lang het dan nog had geduurd voor de volgende crisis zich zou voordoen. Er zit iets helemaal fout. Ik ben er van overtuigd dat het niet investeren in het willen en kunnen onvermijdelijk tot deze uitkomst heeft geleid. De fractievoorzitter van de VVD heeft mij verzekerd dat het uit de coalitie stappen niets te maken heeft met mijn functioneren. Dat zij tevreden zijn over de wijze waarop ik mijn portefeuilles inhoud heb gegeven. Gelukkig, dáár ligt het dus niet aan. Da's dan nog een opsteker. Maar waar is het dan misgegaan?

Mijn fractie kiest ervoor nu volop te gaan voor de oppositie. Het zal er hard aan toe gaan. Van de sleepkabel, de touwladderbrug naar de loopbrug, waar ik me zo voor heb ingespannen, zal nog maar weinig overblijven. Voor zover het nu al niet teniet is gedaan. Ja beste Henk zoals jij eens hebt gezegd zien anderen mij als een bruggenbouwer en vind ik dat wel prima. Dat klopt want ik bèn een bruggenbouwer. Die kracht kan ik echter alleen aanbieden als anderen er gebruik van willen maken.

Zoals ik al zei gaat de VVD afdeling Epe nu een koers varen waarbij mijn capaciteiten niets toevoegen en ik vind bovendien het product dat zij gaat verkopen niet erg aantrekkelijk. Een vergelijk met de Boerenpartij is al door anderen gemaakt. Daarnaast ben ik niet van het ondernemerstype dat voor het korte gewin gaat. Het product moet zichzelf bewijzen en als zodanig verkoop rechtvaardigen, dan verkoopt het als het ware zichzelf.

De Eper liberalen kiezen niet langer voor constructieve samenwerking. Zij kiezen ervoor niet langer te investeren in te bereiken resultaten en denken vol gas te moeten gaan voor electoraal gewin. Dat is hun keuze en niet de mijne. Daar doe ik dus ook niet aan mee. Er zijn al teveel momenten geweest waarop ik mijzelf een beetje geweld heb

aangedaan. Het is zaak daar nu een einde aan te maken. Ik neem dan ook openlijk afstand van de Eper afdeling van de VVD.

Tot nu heb ik veel steun mogen ontvangen uit voor mij onverwachte hoek. Dank daarvoor, het doet mij goed te weten dat er ook begrip is voor de moeilijke fase waarin ik nu zit. Van mijn eigen partij, met uitzondering van jou Ben, heb ik niets vernomen. Dat zegt meer dan genoeg Vriend, het is ons overkomen, we hebben het zien aankomen maar hebben het niet kunnen voorkomen. Ik maak van mijn hart geen moordkuil en wens jou alle sterkte.

Geachte raadsleden, Collega's, ambtenaren, ondernemers, professionals uit het onderwijs en de vele burgers met wie ik heb mogen samenwerken: Dank voor die geweldige acht jaar. Jullie inzet brengt Epe verder. Ik zal de contacten met jullie erg missen. Net zoals de dagen, de vele avonden en weekeinden die ik met jullie heb doorgebracht. Ik heb nu eenmaal al acht jaar -en dat zal altijd zo blijven -mijn hart verpand aan de lokale politiek en al haar boeiende facetten!

Burgemeester, Dank ook speciaal aan u voor de goede zorgen en het geregeld rondom dit voor mij persoonlijke drama. Ik weet zeer goed dat het ook bij de politiek hoort en ik heb er in die zin vrede mee. Staat u mij toe te eindigen met de woorden:

..en gaat over tot de orde van de dag